

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Gezonde Vleeskalveren: Het belang van een goede start Lesmateriaal & informatie voor docenten

Dit lespakket bevat lesmateriaal voor het groen mbo en hbo over preventieve diergezondheidszorg in de vleeskalverhouderij. De melkveehouderij is hierin de eerste belangrijke schakel aangezien factoren in de opfok op het melkveehouderijbedrijf in belangrijke mate bijdragen aan de weerstand en gezondheid van vleeskalveren. Centraal staat de vraag: Wat kan een melkveehouder doen om kalveren zo optimaal mogelijk op te fokken? Dit is niet alleen van belang voor het dierenwelzijn. Gezonde kalveren leveren meer geld op en kosten minder in termen van arbeid en medicijnen.

Deze kennis is relevant voor toekomstige melkveehouders, medewerkers in de melkveesector en voor aankomend adviseurs melkveehouderij en kalverhouderij.

Door te voorkomen dat dieren ziek worden, kan het gebruik van antibiotica in de veehouderij aanmerkelijk verminderd worden. Het diergezondheidsmanagement wordt in een video (kennisclip) uitgelegd door experts uit de praktijk, onderwijs en onderzoek.

Dit informatieblad en het lesmateriaal voor studenten is ook beschikbaar als pdf, met links naar alle genoemde video's en dossiers, via:

www.dierenwelzijnsweb.nl/nl/dierenwelzijnsweb/leermateriaal.htm

of

www.wur.nl/nl/Project/Onderwijsmaterialen-Dierenwelzijn.htm

Gebruik kennisclip en vragen

Kennisclip 'Gezonde vleeskalveren - Een sterk kalf: belang van een goede opfok op het melkveebedrijf': <https://www.youtube.com/watch?v=5x3WYxkOpQ8>

Deze kennisclip is de eerste in een reeks van in totaal vier kennisclips, die onder de titel 'Gezonde vleeskalveren' gemaakt zijn. De overige kennisclips richten zich op 'good practices' op het vleeskalverbedrijf zelf.

Bij de kennisclip is een kort achtergrondverhaal voor de studenten geschreven, met daarbij enkele vragen.

Deze kennisclip kan als lesmateriaal binnen het groen onderwijs ingezet worden. **Voor het mbo** is dit materiaal direct inzetbaar bij het thema Gezondheid en Hygiëne van het Herziane Kwalificatiedossier Agro Productie, Handel & Technologie – Veehouderij. Deze is tevens inzetbaar in het keuzedeel Veehouderij, specialisatie vleesvee. Ook de bij de les gevoegde vragen zijn te gebruiken.

Voor het hbo is de clip als startpunt te gebruiken voor praktijkopdrachten of als onderdeel van een uitgebreidere les over kalverhouderij.

Suggestie voor hbo-opdracht

Ga uit van een hypothetische casus – 'out-of-the-box' - met de volgende kenmerken:

- Er is een vaste relatie tussen de melkveehouder en de vleeskalverhouder;
- De vleeskalverhouder komt zelf de kalveren ophalen op het melkveebedrijf;
- De vleeskalverhouder legt de dieren dus continu op, in plaats van all-in all-out met vele herkomsten.

Opdracht:

- Waar zitten gezondheidstechnisch de belangrijkste voordelen van deze opzet?
- Hoe kan de opfok in de eerste twee weken op het melkveebedrijf optimaal worden afgestemd op de houderijwijze op het vleeskalfbedrijf qua huisvesting, voeding, voedingsovergangen en temperatuur?
- Hoe zit het met het economische plaatje? Wat mag zo'n kalf extra kosten indien de productieresultaten op het vleeskalverenbedrijf met een factor x veranderen?
- Hoe verhoudt zich dat tot eventuele extra kosten op het melkveebedrijf?
- Hoe verhoudt het zich tot de opfok van de toekomstige melkkoeien?

Suggestie voor praktijkopdracht

De volgende vragen kunnen studenten uitwerken naar aanleiding van een bezoek aan een vleeskalverhouderij.

1. Beschrijving van het bezochte bedrijf

Doelstelling? Noem hierbij de 3 belangrijkste technische kengetallen.

Omvang?

Huisvestingsvorm?

Leeftijd en gewicht kalveren bij aankomst?

Leeftijd en gewicht kalveren bij verlaten bedrijf?

Speciale maatregelen bij aankomst van kalveren op dit bedrijf?

Welke voedermiddelen en hoe worden ze verstrekt per leeftijdscategorie?

Hoe vindt bereiding van het melkpoeder plaats?

Welke ziektes komen hier vooral voor?

Hoe hoog ligt het getal Dier Dag Dosering ?

2 Kansen en bedreigingen

Welke kansen ziet deze ondernemer voor de toekomst?

Welke bedreigingen ziet de ondernemer voor de toekomst ?

Aanvullend materiaal

De video waar deze opdracht om draait is één van vier kennisclips uit het **Dossier 'Gezonde Vleeskalveren'**. Het gehele dossier staat hier:

<http://www.dierenwelzijnsweb.nl/nl/dierenwelzijnsweb/showdww/Dossier-Gezonde-vleeskalveren.htm>

Bericht - Vermindering van het antibioticagebruik bij kalveren:

<http://www.dierenwelzijnsweb.nl/nl/dierenwelzijnsweb/showdww/Minder-antibiotica-bij-kalveren.htm>

Bericht - Stalklimaat en tocht:

<http://www.dierenwelzijnsweb.nl/nl/dierenwelzijnsweb/showdww/Kalveren-hou-ze-uit-de-tocht.htm>

Overige kennisclips in het dossier Gezonde Vleeskalveren (deze videos gaan 'good practices' in de vleeskalverhouderij):

<https://youtu.be/JvDhE-6rB5M>

Een warm welkom: belang van een goede opvang. Een optimale opvang bevordert een goede start op het vleeskalverbedrijf. Hiervoor is het van belang de kalveren rustig op te vangen in een verwarmde stal, individuele aandacht en zorg te bieden, en lauw water met elektrolytenmix te verstrekken.

https://youtu.be/e7568B_2GtY

Goede opstart: infectiedruk en weerstand in balans. Verminderen van stress en optimaliseren van voeding en klimaat hebben een positieve invloed op de weerstand van de dieren. Hoe werkt het gezondheidsmanagement van kalveren op het vleeskalverbedrijf?

<https://youtu.be/Gkc7g47NGQ0>

Optimale groei: verbeteringen in voer. Voldoende ruwvoer komt tegemoet aan de natuurlijke kauwbehoefte van kalveren. Hoe vezelrijker het rantsoen, hoe meer 'pensprik', en hoe beter de vertering.

Contactpersoon

Marion Kluivers

Onderzoeker Wageningen Livestock Research

T 0317 480590

E marion.kluivers@wur.nl

De Elst 1, 6708 WD Wageningen

Postbus 338, 6700 AH Wageningen

www.wur.nl/livestock-research